

Vi har netop afsunget salmen Alterlyset i Herrens Hus som en optakt til det, jeg nu vil sige. Udover at alteret er centralt i salmen, har vi også sunget at "kærligheds ild fra Himmerig gløder i barm evindelig" og om troen på Jesu navn. Det er temaer, vi kan genfinde i den altertavle, som vi fejrer i dag.

På hver side af den centrale korsfæstelsesscene står en allegorisk figur; til venstre Troen, med kalken og oprindeligt også et kors i hænderne og til højre Kærligheden med det flammende hjerte.

Fejringen af altertavlen er henlagt til i dag af den årsag, at altertavlen den 20. november 1724 blev besigtiget af en kommission, der skulle bedømme dens udførelse.

Den 20. november 1724 var mandagen efter 23. søndag efter Trinitatis, så man må næsten formode, at altertavlen har været i brug den pågældende søndag, altså den 19. november 1724. Så vi er så tæt på, vi næsten kan komme på altertavlens faktiske fødselsdag.

Altertavlen har, som der står i Danmarks Kirker, "en lang og besværlig forhistorie".

Oprindeligt stod der her en anden altertavle, som var overført fra kirken i det nedbrændte slot, Sophie Amalienborg – det var et maleri af nadveren i en forgyldt og kronet ramme – og den har måske ikke været helt tilfredsstillende at have som altertavle i kirkens store rum.

I 1714 købte renteskriver Hans Benzon en gravplads i krypten for sig selv og sin nyligt afdøde hustru Elisabeth Lassen. For 500 rigsdaler skulle hans og hustruens marmorsarkofager henstå her til evig tid. Hans Benzon og Elisabeth Lassen ligger stadig i krypten, så kirken har indtil nu holdt sin del af aftalen. Hans Benzon forærede også kirken den alterkande, der stadig anvendes i dag.

500 rigsdaler var en god pris for pladsen i krypten og Hans Benzon forpligtede sig da også til at bekoste en altertavle af marmor til 4.000 rigsdaler. Nu skete der blot det for kirken – og for Hans Benzon – uheldige, at han gik hen og døde året efter. Han havde forsømt at skrive forpligtelsen til altertavlen ind i sit testamente, og sønnerne var ikke just begejstrede for at skulle udrede pengene. Således blev en kommission nedsat for at dømme i sagen, og i 1716 blev Hans Benzons arvinger dømt til at betale for altertavlen. I 1717 blev pengene udbetalt, men da Store Nordiske Krig samtidig rasede, skete der ikke yderligere i sagen før efter fredsslutningen i 1720.

Man satte sig i kontakt med ejeren af et marmorbrud i Norge, der skulle levere marmoren og i 1721 blev der sluttet en kontrakt, hvori det også stod, at altertavlen – ”om Gud vil” – skulle stå færdig til påsken 1723. Arbejdet med udformningen af altertavlen blev lagt i hænderne på billedhuggerne Diderik Gercken og Just Wiedevelt, faderen til den mere kendte Johannes Wiedewelt.

De to billedhuggere havde store vanskeligheder med marmoren, som ikke var af den bedste kvalitet, og som havde det med at spalte sig uhensigtsmæssigt, når de forsøgte at bearbejde det. Så påsken 1723 kom og gik. Og påsken 1724 kom og gik. I slutningen af september 1724 var marmorarbejdet dog færdigt, og endelig kunne man altså den 20. november 1724 besigtige altertavlen.

Denne besigtigelse faldt ikke ud til altertavlens og kunstneres favør. Man var kritisk overfor det meste; marmorens kvalitet, stenhuggerarbejdet, ja faktisk mente man at alle Wiedevelts figurer burde hugges om. Nu var sagen trukket så langt ud, at man ikke mente at kunne begynde forfra, så altertavlen blev sidste ende godkendt. Men her sluttede sagen ikke for leverandøren af marmoren, som blev pålagt at give rabat. Han var i mellemtiden afgang ved døden, så også her blev det arvingernes lod at udrede sagen, og i 1729 gik de med til at give rabat på marmoren. Og først da kunne billedhuggerne Gercken og Wiedevelt få betaling for deres arbejde.

Som noget særligt ved vores altertavle er der en smal korridor bag ved den, og over indgangen på hver side er der placeret en buste og et våbenskjold; til

venstre en buste af Hans Benzon og til højre af Elisabeth Lassen, udførte af Just Wiedevelt efter portrætter af de to donatorer. Hvis man får lejlighed til det, vil jeg opfordre til, at man kaster et blik på de to, hvis fortjeneste det er, at vi har så smuk en altertavle.

For selvom man i 1724 ikke var begejstret for arbejdet, så finder jeg personligt, at altertavlen her i Garnisons Kirke er smuk; stilen er barok, og den sorte, grå og hvide marmor klæder både rummet og kirkens øvrige farver og gør, at øjet kan finde hvile. Over korsfæstelsescenen ses Frederik IV's monogram i guld og Helligåndsduen stiger op over det.

Endelig er det foran den altertavle, jeg har aflagt mit ægteskabsløfte, hvilket naturligvis giver den og kirken en helt særlig betydning for mig.

Dette var ordene; betragt nu altertavlen og lad os glæde os over, at den trods sin komplicerede tilblivelseshistorie trofast står her, søndag efter søndag, nu 300 år gammel.